

Realitetar om esperanto

NEL-seminar, 19.–20. juni 2004, Jardar Eggesbø Abrahamsen

Ikkje bruk oppslagsverk eller andre hjelpemiddel! Dersom me sparer inn tid på eitt spørsmål, kan me bruka tilsvarende mykje meir tid på eit anna spørsmål. Til saman skal me bruka maksimalt 3 timar på øvinga før me koplar oss saman telefonisk (i tidsretteiingane under er det teke sikte på 2 timar og 40 minutt i samla tidsbruk før telefonkonferansen).

Gå fram slik:

- Les spørsmål nr. 1.
- Kvar person får to minutt til *på eiga hand* å skriva ned stikkord som svar til spørsmål 1.
- Me legg fram stikkorda i plenum i vår lokale klubb. Alle skal etter tur seia det som dei har skrive eller tenkt, same kor mykje eller lite det er! Og hugs, det er heilt OK om svara sprikjer, for her er det ikkje fasiten me er ute etter, men kva folk meiner å ha høyrte eller lese. Ingen skal snakka i meir enn eitt minutt samanhengande før ordet *skal* gå vidare til den neste.
- Når alle har sagt sitt (ikkje før!), skal me diskutera det som me eventuelt er usamde om, eller om me har høyrte ulike ting. Me kan diskutera så lenge at me til saman har brukt *maksimalt 20 minutt på punkt a–d til saman*.
- Gå vidare, og gjentak prosessen med punkt b, c og d for alle spørsmåla.
- Nokon må skriva ned ei oppsummering av det som kjem fram for kvart spørsmål i del c og d.
- Til slutt samlast me ved telefonen, og kvar klubb legg fram det som dei har kome fram til ved kvart spørsmål. Når alle klubbane har oppsummert spørsmål 1, seier Jardar nokre ord om spørsmål 1, og sameleis etter dei andre spørsmåla.

Spørsmåla:

- Kva kan du fortelja folk om Lev Tolstoj og esperanto? Korleis veit du at det er sant?
- Kva kan du fortelja folk om Umberto Eco og esperanto? Korleis veit du at det er sant?
- Kva kan du fortelja folk om Albert Einstein og esperanto? Korleis veit du at det er sant? (OK, her skal du få lov til å kika i *Malŝlosilo*, om du vil.)
- Kva tyder den grøne stjerna, kven fann henne opp, og korleis veit du dette?
- Kva kan du fortelja folk om esperantos propedeutiske (lærings-førebuande) verdi? Korleis veit du det som du fortel?
- Kor mange reglar har esperanto? Korleis veit du at det er sant?
- Kva kan du fortelja folk om kor lett esperanto er å uttala for alle på jorda? Og kva kan du fortelja om forholdet mellom skrift og uttale i esperanto? Korleis veit du at dette er sant?
- Til slutt skal du få døme på tre ulike kasussystem. Oppgåva er å koma fram til kva for eit språkssystem som er mest komplisert, og kva for eit som er mest lettlært/logisk. Grunngeve svaret! Esperanto, norsk, tysk og mange andre europeiske språk høyrer til type A. Til type B høyrer m.a. georgisk, baskisk og mange australske og amerikanske språk. Til type C høyrer m.a. ein del amerikanske språk (t.d. dakota og guaraní) og Lhasa-tibetansk. For ordens skuld fører eg opp døma på både norsk og esperanto.

A	B	C
Eg ser deg, du ser meg.	Eg ser deg, du ser meg.	Eg ser deg, du ser meg.
Eg spring.	Meg spring.	Eg spring.
Eg glid (hjelp!).	Meg glid (hjelp!).	Meg glid (hjelp!).
Eg glid (med skeiser).	Meg glid (med skeiser).	Eg glid (med skeiser).
Mi vidas min, vi vidas min.	Mi vidas vin, vi vidas min.	Mi vidas vin, vi vidas min.
Mi kuras.	Min kuras.	Mi kuras.
Mi glitas (helpu!).	Min glitas (helpu!).	Min glitas (helpu!).
Mi glitas (per glitŝuoj).	Min glitas (per glitŝuoj).	Mi glitas (per glitŝuoj).